

SEMINARSKI RAD

Tema: PSIHLOGIJA LIČNOSTI

<http://www.MATURSKIRADOVI.NET/>

PSIHOLOGIJA LIČNOSTI

(Sigmund Frojd, Erih From, Karl Rodžers, Abraham Maslov, Gordon Olport, Rejmond B. Katel, Hans Ajzenk)

O LIČNOSTI SE ZNA MNOGO, ALI JOŠ VIŠE NE ZNA

1. KAKO JE SIGMUND FROJD OBJAŠNJAVAO LIČNOST?

Učenje o strukturi ličnosti Sigmund Frojd je izneo u knjizi Uvod u psihoanalizu 1900. godine. U to vreme u psihologiji je glavna pažnja posvećivana proučavanju SADRŽAJA SVESTI. Težilo se upoznati od kojih se jednostavnih svesnih elemenata sastoji svaki subjektivni doživljaj. Frojd oštro napada takvo shvatanje. On poriče značaj svesnog, a ističe važnost nesvesnog dela ličnosti. „Psihički život je nalik ledenom bregu koji plovi morem. Mali deo brega viri iznad površine, a ogromna masa se nalazi pod vodom. Isto tako, od psihičkih procesa samo je neznatan deo svestan, a ogroman deo pripada oblasti nesvesnoga". Tu se nalaze potisnute želje, ideje, predstave. Ovaj nesvesni deo psihičkog života upravlja ponašanjem čoveka.

Struktura ličnosti. Prema učenju Frojda strukturu ličnosti čine tri sloja: ID (ono), EGO (ja) i SUPEREGO (moral, savest).

ID je nesvesni deo ličnosti i zahteva oko 2/3 psihičkih procesa, stanja i ponašanja. U njemu su smešteni instinkti života: seks, glad, žed i instinkti smrti. Celokupna aktivnost je usmerena ka zadovoljavanju instinkata, u prvom redu seksualnog instinkta. Psihički procesi pomoću kojih se ostvaruje zadovoljenje su refleksi, dakle, nesvesni procesi. Osnovni princip kojim se id rukovodi, u ponašanju jeste princip zadovoljstva. Ovaj deo ličnosti se ne obazire na ograničenja, moralne norme, propise; bitno je postići zadovoljstvo. Id, s obzirom da raspolaže instinktima, sadrži i celokupnu psihičku energiju - libido.

EGO (ja) predstavlja svesni deo ličnosti. Ovaj sloj ličnosti upoznaje spoljni fizički i socijalni svet na osnovu racionalnih podataka koje prikuplja putem opažanja, pamćenja i mišljenja. Za razliku od id, ego se u ponašanju rukovodi principom realnosti. Instinkti se ne mogu zadovoljavati samo radi postizanja zadovoljstva. Postoje norme i pravila, kako, kada i s kim treba zadovoljavati seksualni instinkt. Ego odgađa zadovoljenje, bira prihvatljive situacije i prilagođava instinkte realnim uslovima spoljnje sredine.

SUPEREGO (moral, savest). Sačinjavaju ga moralni principi, norme, moralni propisi. To je onaj sloj ličnosti koji je proizvod življenja u određenoj društvenoj sredini.

Između ova tri sloja ličnosti postoje hijerarhijski uređeni odnosi u kojima superego ima glavnu, usmeravajuću ulogu, on kontroliše ego u izvršavanju svojih zadataka u odnosu na id. Ego usmerava aktivnost id tako da on mora voditi računa

o okolnostima u kojima se mogu zadovoljavati instinkti. Ali, nevolja je u tome što je izvor energije id i od njega zavisi aktivnost i EGA i SUPEREGA. Međutim, kada se id izmakne ispod kontrole ega, pa se zadovolji neki instinkt po principu zadovoljstva, onda superego kažnjava ego. Javlja se ono osećanje koje je poznato kao griza savesti.

U normalnim uslovima vlada relativan red i harmonija između ova tri sloja ličnosti. Međutim, u određenim situacijama dolazi do sukoba. Rezultat tih sukoba je pojava neprijatnog osećanja anksioznosti. Ličnost je doživljava kao neprijatnost i nastoji da se na neki način oslobodi. Pri tome su moguća dva rešenja: korišćenje odbrambenih mehanizama ili bekstvo u bolest - neurozu.

Frojd je prvi otkrio i objasnio odbrambene mehanizme. Kada dođe do učestalog neuspeha i nemogućnosti zadovoljenja motiva, želja i interesa dolazi do negativnih posledica kao što je anksioznost - ličnost nastoji da se oslobodi tog neprijatnog stanja i da izbegne gubljenje samopoštovanja. Tada nesvesno koristi odbrambene mehanizme. Oni predstavljaju u celini stečene načine reagovanja na frustracione situacije. Oni načini ponašanja koji su se pokazali korisnim, zadržavaju se i postaju navike koje pojedinac koristi uvek kada dođe do anksioznosti. (Npr. dete plače i dobije slatkiše: plač postane navika da se dođe do cilja). Ili, izbegavajući da sebi prizna neuspeh zbog toga što je nesposoban, čovek navodi iskonstruisane i lažne razloge neuspeha, u koje i sam veruje da su istiniti (racionalizacija). Postoje različiti mehanizmi odbrane: kompenzacija, projekcija, identifikacija, sublimacija, maštanje

Usled čestih frustracija ličnost labilnije konstitucije, često nalazi izlaz u bekstvu u bolest-neurozu. Neurotične reakcije na neki način olakšavaju postojeće stanje i dovode do kanalsanja anksioznosti u pravcu koji bi bio prihvatljiv za ličnost i okolinu. Obično oboleli nije svestan uzroka oboljenja jer su oni potisnuti u nesvesni sloj ličnosti. To što je potisnuto, nije uništeno, pa upravlja ponašanjem stvarajući tako određene simptome neurotičnog reagovanja.

Frojd je prvi ukazao na put lečenja neuroza koristeći hipnozu, pomoću koje je „izvlačio“ iz podsvesti traumatizirajuće doživljaje u svest i tako pacijente usmeravao da racionalno prosuđuju i postupaju.

Prema Frojdovom shvatanju razvoj ličnosti je neprekidan proces koji prolazi kroz ustaljene stadijume. Najvažniji stadijumi razvoja ličnosti su oni koji se odvijaju u prvih pet godina života kada se u najvećoj meri formira „prototip“ strukture odraslog čoveka. U oralnom stadijumu koji se odigrava u prvoj godini života, sva zadovoljstva koje dete ostvaruje dolazi preko erogenih zona usta. Najvažniji izvor zadovoljstva jeste uzimanje mleka sisanjem majke. Ako je u toku dojenja bilo neprijatnosti (strepnja, nesigurnost) može doći do vezivanja dea libida za oralne aktivnosti što dovodi do formiranja oralnog karaktera. Odraslu osobu sa oralnim karakterom odlikuje zavisnost, pasivnost, pohlepa i preterano oralno uživanje.

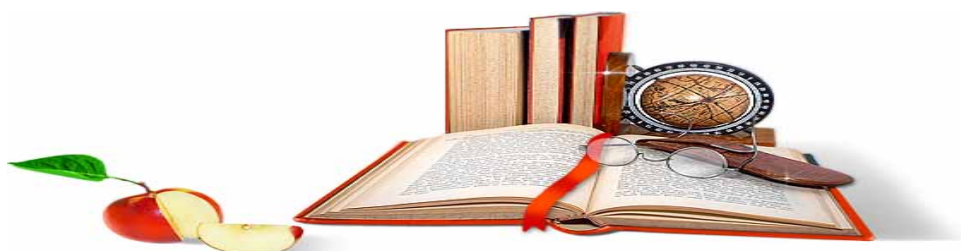
Drugi stadijum razvoja ličnosti Frojd naziva analni stadijum. Ovaj stadijum se proteže na drugu i treću godinu života. U tom periodu dete se najviše interesuje za analne aktivnosti što je još više potencirano zahtevima roditelja da dete nauči vršiti nuždu.

I u ovom stadijumu može doći do vezivanja dela energije libida za analne radnje čiji su uzroci prekori i kazne zbog nekontrolisanog pražnjenja ili preterano hvaljenje za uspešnu kontrolu obavljanja fizioloških potreba. Odraslu osobu sa analnim karakterom karakterišu kao tipične osobine tvrdičiuk, preterana potreba za čistoćom i urednošću, tvrdoglavost i nepopustljivost.

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com